

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 5. oktober 2020
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Rebekka Thorn
Sagsnr.: 2020-731-0069
Dok.: 1650178

KOMMENTERET HØRINGSOVERSIGT

Forslag til lov om ændring af straffeloven m.v.

(Selvstændig bestemmelse om angreb med genstand på personer i offentlig tjeneste og skærpelse af straffen for forsættelig fareforvoldelse)

I. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 7. september 2020 til den 24. september 2020 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Østre Landsret, Vestre Landsret, samtlige byretter, Advokatrådet, Akademikerne, Amnesty International, Copenhagen Business School (CBS) – CBS LAW – Institut for Ledelse, Politik og Filosofi, Danmarks Jurist- og Økonomforbund, Danmarks Tekniske Universitet – DTU Diplom – Center for Diplomingeniøruddannelse, Dansk Journalistforbund, Danske Advokater, Danske Regioner, Den Danske Dommerforening, Det Kriminalpræventive Råd, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolenes Tjenestemandforening, Domstolsstyrelsen, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Statsadvokater, Foreningen af Statsforvaltningsjurister, Foreningen Industriel Retsbeskyttelse, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd FTF, Fyrværkeribrancheforeningen i Danmark, Færøernes Landsstyre, Grønlands Selvstyre, Handelshøjskolen – Århus Universitet, HK, Højesteret, Institut for Menneskerettigheder, Justitia, KL, Københavns Universitet – Det Juridiske Fakultet, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen KRIM, Politidirektørforeningen, Politiforbundet, Retspolitisk Forening, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, samtlige kommuner, SikkerhedsBranchen, Syddansk Universitet – Det Sam-

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

fundsvidenskabelige Fakultet, Trafikselskaberne i Danmark, Aalborg Universitet – Juridisk Institut – Det Samfundsvidenskabelige Fakultet, Aarhus Retshjælp og Aarhus Universitet – Juridisk Institut.

II. Høringssvarene

1. Indledning

Justitsministeriet har modtaget høringssvar fra:

Advokatrådet, Danske Regioner, Det Kriminalpræventive Råd, Domstolsstyrelsen, Faxe Kommune, FOA, Grønlands Selvstyre, Institut for Menneskerettigheder, Jobcentrets Ofre, KL, Københavns Byret, Københavns Kommune, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Politiforbundet, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Vestre Landsret og Østre Landsret.

Nedenfor er gengivet de væsentligste punkter i de modtagne høringssvar. Samtlige høringssvar er vedlagt.

Justitsministeriets kommentarer til høringssvarene er anført i *kursiv*.

Advokatrådet, Domstolsstyrelsen, Faxe Kommune, Grønlands Selvstyre, Institut for Menneskerettigheder, KL, Københavns Byret, Københavns Kommune, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Vestre Landsret og Østre Landsret har ingen bemærkninger til lovforslaget.

2. Generelt

Det Kriminalpræventive Råd (DKR) anfører, at der er tale om meget alvorlig kriminalitet, der naturligvis skal have konsekvenser for gerningsmændene, og DKR kan ikke afvise, at det kan være en god idé at indføre en selvstændig bestemmelse om angreb med genstande på personer, der handler i offentlig tjeneste eller hverv, herunder politi og beredskab. DKR finder lovforslagets indledning, hvor der anlægges et helhedsperspektiv, meget positiv. DKR anfører, at det bør overvejes at styrke den forebyggende indsats yderligere eksempelvis gennem fritidstilbud og mentor-ordninger.

FOA udtrykker anerkendelse af regeringens fokus på at skabe trygge rammer for det personale, som hver dag løfter vitale samfundsmæssige opgaver. FOA bemærker med tilfredshed, at det i høringen over forslaget til ændring

af straffeloven fremhæves, at personalet ikke kan sikres trygge og gode arbejdsvilkår alene ved, at der vedtages skærper af straffen for angreb mod personer i offentlig tjeneste eller hvern. FOA bemærker endvidere, at Justitsministeriet fremhæver, at der er brug for en helhedsorienteret indsats over for forbrydelser mod personer i offentlig tjeneste, og i den sammenhæng vil FOA gerne benytte lejligheden til at fremhæve, at man oplever udfordringer med vold mod ansatte i psykiatrien. FOA finder det bydende nødvendigt, at der afsættes tilstrækkelige ressourcer til at varetage behandling og omsorg for de borgere, som er henvist til tilbud i psykiatrien. Manglende ressourcer er medvirkende årsag til vold mod de ansatte.

Jobcentrets Ofre anfører, at straffen for trusler og truende adfærd mod offentligt ansatte ikke bør hæves, men i stedet sænkes.

Justitsministeriet har noteret sig, at høringsparterne generelt har udtrykt opbakning til lovforslaget. For så vidt angår høringssvaret fra Jobcentrets Ofre bemærkes det, at straffen for trusler mod offentligt ansatte ikke skærpes med lovforslaget, da den foreslåede bestemmelse i straffelovens § 119 b alene vedrører angreb med genstand.

3. Den omfattede personkreds

Danske Regioner anfører, at der i lovforslaget er anvendt betegnelsen ”ambulanceberedskab”, ”ambulancepersonale” og ”ambulancer”, hvilket refererer til en specifik faggruppe, hvorfor regionerne foreslår at anvende begrebet ”præhospitalt personale”.

Politiforbundet anfører, at den beskyttede personkreds i forhold til straffelovens § 119 (og dermed også § 119 b) er for snæver, eftersom bestemmelserne om vold og chikane mod personer i offentlig tjeneste ikke omfatter de offentligt ansattes repræsentanter, hvilket Dansk Told & Skatteforbund, Centralforeningen af Stampersonel og Politiforbundet påpegede i et fælles høringssvar til Justitsministeriet den 12. oktober 2018.

Baggrunden for den særlige beskyttelse af personer i offentlig tjeneste eller hvern i straffelovens §§ 119-119 b er bl.a., at personer, der optræder som repræsentanter for offentlige myndigheder, er særligt udsatte for angreb og derfor har behov for et ekstra værn mod den risiko for vold og trusler, som denne funktion medfører, herunder således at de uhindret kan udføre deres opgaver, jf. Rigsdagstidende 1924-25, tillæg A, spalte 3338.

Justitsministeriet anerkender, at andre personalegrupper end den kreds af personer, der er omfattet af straffelovens § 119 og den foreslåede § 119 b, kan være særligt udsatte i kraft af det arbejde eller hverv, de udfører.

Med lovforslaget tilsigtes der imidlertid ikke nogen ændring i anvendelsesområdet for straffelovens § 119, stk. 1, som definerer den beskyttede personkreds i den foreslåede bestemmelse i straffelovens § 119 b.

Den beskyttede personkreds i straffelovens § 119 omfatter bl.a. polititjenestemænd, anklagere, dommere, ansatte ved afsonings- og behandlingsinstitutioner (f.eks. fængselsfunktionærer, faglærere, sundhedspersonale og pædagoger), ansatte ved kommunale institutioner (f.eks. lærere, socialrådgivere, sagsbehandlere, ansatte ved skoler, fritids- og plejehjem), ansatte i den offentlige befordring (f.eks. togpersonale, buschauffører), sundhedspersonale ansat i offentlige institutioner (f.eks. præhospitalt personale, herunder personale på ambulanceberedskab, akutbil, akutlægebil, akutlægehelikopter samt nødbehandlere, læger, sygeplejersker, social- og sundhedsassistenter og -hjælpere), kommunale parkeringsvagter og politikere.

Den beskyttede personkreds omfatter tillige ansatte i private virksomheder, der efter aftale udfører opgaver på det offentlige vegne, herunder bl.a. buschauffører, der er ansat ved et privat busselskab, jf. Østre Landsrets dom af 9. april 2002 (gengivet i UfR 2002.1644 Ø), og ansatte ved selvejende institutioner, der drives for offentlige midler, jf. Vestre Landsrets dom af 23. april 2008 (gengivet i TfK 2008.526 V).

I sidste ende er det op til domstolene at foretage en konkret vurdering af, hvilke personalegrupper der er omfattet af den beskyttede personkreds i straffelovens § 119 og den foreslåede § 119 b.

4. Strafniveauet

Landsforeningen af Forsvarsadvokater anfører, at der bør foretages en nærmere undersøgelse af den eksisterende retspraksis på området. Det anføres videre, at straffelovens kapitel 10 og § 245 allerede giver rig mulighed for at fastsætte en straf, der tager højde for grovheden af de konkrete forhold.

Som det fremgår under pkt. 2.1.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, straffes overtrædelser af straffelovens § 119 ved angreb med fyrværkeri, stenkast o.l. på politi, ambulance- og redningsberedskab ofte i sammenstød med overtrædelse af straffelovens § 134 a (deltagelse i slagsmål

eller i anden grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted efter aftale eller i forening) og § 245 (grov vold) og i praksis har straffene været udmålt i niveauet fra fængsel i 4 måneder til fængsel i 9 måneder.

Det fremgår endvidere under pkt. 2.2.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, at strafniveauet for overtrædelse af straffelovens § 252, stk. 1, i sager, hvor privatpersoner forsætligt beskydes med fyrværkeri, eller tilsvarende tilfælde, som udgangspunkt ses at ligge mellem 10 og 60 dages fængsel.

Justitsministeriet finder på den baggrund, at det nuværende strafniveau i disse sager ikke i tilstrækkelig grad afspejler samfundets klare afstandtagen fra den type kriminalitet, hvorfor der er behov for en generel skærpelse heraf.

III. Lovforslaget

I forhold til det udkast til lovforslag, der har været sendt i høring, er der foretaget enkelte præciseringer af lovforslagets bemærkninger. Der er herudover foretaget visse ændringer af lovteknisk og korrekturmæssig karakter.

Det fremsatte lovforslag er endvidere ændret således, at der er indsat en henvisning til den nye § 119 b i retsplejelovens § 741 a, stk. 1 og 3 (om forsvarerbeskikkelse), og § 762, stk. 2, nr. 2 (om varetægtsfængsling). Endvidere er der indsat en henvisning til bestemmelsen i § 7, stk. 2, i lov om knive og blankvåben m.v. og § 10, stk. 2, i lov om våben og eksplosivstoffer m.v., således at tidligere straffe for overtrædelse af § 119 b – på samme måde som overtrædelser af § 119 – anses for skærpende omstændigheder.